

भूकम्प सुरक्षा स्मारकको बारेमा संक्षिप्त जानकारी (Brief Note on Earthquake Safety Monument)

ललितपुर जिल्ला, सैबु गा.वि.स. - ४, भैसेपाटीमा भूकम्प प्रविधि राष्ट्रिय समाज नेपालको केन्द्रिय कार्यालय अवस्थित रहेको भूकम्प अध्ययन सामुदायिक केन्द्र परिसरमा “भूकम्प सुरक्षा स्मारक” स्थापना गरिएको छ। सन २०२० सम्म नेपाली समुदायलाई भूकम्पीय जोखिमबाट सुरक्षित बनाउने दृष्टिकोणसहित भूकम्पीय जोखिम व्यवस्थापनका क्षेत्रमा संस्थागत रूपमा विगत १७ वर्षदेखि निरन्तर क्रियाशील यस समाजको दीर्घकालीन लक्ष्य, उद्देश्य र प्रयत्नहरु प्रतिबिम्बित हुने गरी यस स्मारकको निर्माण गरिएको छ। भूकम्प प्रविधि राष्ट्रिय समाज नेपालको १७औं वार्षिकोत्सवको पुनीत अवसरमा मिति २०६७ आषाढ ४ तदनुसार जुन १८, २०१० मा आयोजित विशेष समारोहबीच समाजका अध्यक्ष श्री शिव बहादुर प्रधानाङ्गले उक्त स्मारकको अनावरण गर्नुभयो।

हल्का रातो सिंगमरमर (Marble) “हुंगा” कुँदरे अर्धयथार्थवादी (Semirealistic) कलाशैलीमा तयार पारिएको यस स्मारकको मूल सन्देश “भूकम्पनम्- प्रज्ञोपायम् लाभम्” अर्थात “भूकम्पले निम्त्याउन सक्ने विनाशलाई मानिसको बुद्धि, अध्ययन र उपाय (प्रज्ञोपाय) द्वारा घटाउन सकिन्छ” भन्ने रहेको छ।

यसमा प्रमुख रूपमा एउटा मानवाकृति देखिन्छ, दायाँ भागमा पुरुष र बायाँ भागमा स्त्री। यसको टाउको मानिसकै जस्तो भएपनि शरीर भने एउटा घरको रूपमा देखाइएको छ। घरको छतमा दुवै हात अड्याएर केही तलको भागमा पुस्तक छ र आकृतिले पुस्तकबाट चिन्तन मनन् गरेजस्तो देखाइएको छ। पुस्तकमाथि प्रज्ञा र उपायको प्रतीक षट्कोण छ। घरलाई तल जगमा ठूलो र माथि अलि सानो हुँदै गएको अर्थात लगभग पिरामिड आकारमा बनाइएको छ। यसो भएमा घर वा कुनैपनि संरचना कम्पनको बेला हतपत्ति भत्कदैन। यसको सबभन्दा तलको आधार जमिन (पृथ्वी) रहेको छ। यसलाई भूकम्पले तरंगित गरेजस्तो गरी तलमाथि नागबेली बनाइएको छ। यो तरंगलाई रेखाद्वारा घरको माथिसम्म पुऱ्याइएको छ।

स्मारकका प्रमुख विशेषताहरु

- कलाशैली** : यस स्मारकमा कुँदिएका आकृतिहरु ज्यामितीय आकारमा विभिन्न विम्ब भल्कने गरी अर्धयथार्थवादी (Semirealistic) शैलीमा बनाइएका छन्।
- माध्यम** : हल्का रातो सिंगमरमर (Marble) “हुंगा”
- प्रविधि** : कुँदाइ (Carving)
- आकार** : उचाइ ५२”, चौडाइ ३०” र मोटाइ ३०”
- स्मारकको मूल सन्देश** : “भूकम्पनम् प्रज्ञोपायम् लाभम्”
उक्त कलात्मक सृजनकार्य ख्यातिप्राप्त मूर्तिकार पृथ्वीनारायण श्रेष्ठले गर्नुभएको हो।

Earthquake Safety Monument has been established in the premises of Community Earthquake Learning Center (CELC), Sainbu-4, Bhainsepati location of Lalitpur district where National Society for Earthquake Technology – Nepal (NSET) headquarters reside. On 18th June 2010, amid a special gathering to celebrate very auspicious occasion of 17th NSET Day, NSET President Mr. Shiva B. Pradhanang unveiled the monument.

Key features of Monument

- Sculpture**: Semi-realistic sculpture with different Geometrical shapes carved to symbolize subjected theme of earthquake safety
- Medium** : faint-red marble (stone)
- Technique** : Carving
- Size** : Height-52”, Breadth-30” and Thickness-30”
- Message** : BHOOKAMPANAM - PRAGYOPAYAM LABHAM (in Sanskrit) that means “Possible devastations due to earthquake disasters can be reduced by human wisdom, studies and remedial methods”
- This monument was carved by well-known Sculptor Mr. Prithvi Narayan Shrestha.